

OBJAVA KONKURSA ZA PROGRAM GRAĐANSKA AKCIJA

U ovom dokumentu su predstavljeni ciljevi programa Građanska akcija, kao i pravila prijavljivanja za finansijsku podršku Fonda za aktivno građanstvo, uz objašnjenja ko se i kako može prijaviti. Dokument je namijenjen prvenstveno lokalnim nevladinim organizacijama i neformalnim grupama. Molimo vas da sa pažnjom pročitate uputstva za prijavljivanje, jer smatramo da vam mogu pomoći u što boljoj pripremi vašeg projektnog prijedloga.

Fond za aktivno građanstvo – FAKT je domaća nevladina i neprofitna fondacija, koja podstiče građane i građanke Crne Gore da aktivno učestvuju u životu svoje zajednice i društva. Pružajući finansijsku pomoć organizacijama civilnog društva kroz programe donacija, kao i mogućnost za učenje kroz razvojne programe, želimo da doprinosimo pozitivnoj društvenoj promjeni i izgradnji građanskog društva u Crnoj Gori.

Rad Fonda za aktivno građanstvo podržava Rockefeller Brothers Fund.

CILJ PROGRAMA

Programom se želi podstaći i podržati građanski aktivizam i angažovanje u rješavanju problema u zajednici, i građansko učešće u procesima donošenja odluka.

SPECIFIČNI CILJEVI

- **Oснаživanje civilnog društva za društveno organizovanje i aktivizam.**
- **Povećanje uticaja civilnog društva u procesima donošenja odluka.**

KOJE AKCIJE MOGU BITI PODRŽANE U OKVIRU PROGRAMA

Ovim programom se ne 'propisuju' vrste inicijativa koje bi organizacije civilnog društva 'morale' da pokrenu, i ne postavljaju se ograničenja u izboru oblasti i tema: smatramo da su lokalne organizacije civilnog društva najpozvanije da odrede prioritete koji su zajednička briga/potreba građana u zajednici – stoga želimo da ih podstaknemo da identifikuju i predlože lokalna rješenja problema, rješenja koja imaju potencijal da donesu dobrobit široj zajednici.

OSNOVNI KRITERIJUMI ZA ODABIR PRIJAVA

Fond za aktivno građanstvo ima jasna očekivanja od onih koji apliciraju za sredstva, i da bi neka organizacija civilnog društva bila podržana, mora ispunjavati specifične kriterijume propisane pojedinačnim grant programima/konkursima. Pored specifičnih, zajednički kriterijumi svih grant programa Fonda za aktivno građanstvo ogledaju se u sljedećem:

I. Iskazanoj spremnosti za aktivno uključivanje svih relevantnih aktera i subjekata u procesu planiranja i sprovođenja aktivnosti: građana, predstavnika javnih institucija i lokalnih vlasti, privrednog sektora, medija i nevladinih organizacija. Uključivanje se ogleda u:

- učešću u procesu donošenja odluke o tome koje su prioritetne potrebe u zajednici,
- učešću u planiranju akcije/inicijative, i u dobrovoljnom učešću članova zajednice u sprovođenju aktivnosti,
- u korištenju lokalnih resursa koji su potrebni za realizaciju projekta, kao što su: *znanje, ideje, vještine, roba, novac i usluge.*

Po našem mišljenju, u cilju postizanja trajnih promjena, neophodno je jačati partnerske odnose u zajednici: međusektorsku saradnju, kao i saradnju između organizacija civilnoga društva. Stoga, iako obezbjeđenje lokalnog doprinosa u robi, uslugama (in-kind) i novcu, nije preduslov dobijanja granta/donacije, oni projekti koji obezbijede veću lokalnu podršku imaju veću šansu da budu finansirani.

II. Potencijal da vaša inicijativa/akcija doprinese opštem dobru. Programom želimo da podstaknemo i podržimo projekte koji:

- podstiču razvoj zajednice,
- poboljšavaju kvalitet življenja u zajednici,
- donose pozitivne promjene, koje imaju potencijal da budu trajne i inspirišu nove, uključujući i promjene u praksi i pravilima,
- podstiču dobrovoljno učešće i rad,
- doprinose jačanju uloge građana kao nosioca društvenih promjena.

Humanost, solidarnost, filantropija, poštovanje ljudskih prava, tolerancija i uvažavanje različitosti, javnost djelovanja, društvena odgovornost svih aktera razvoja zajednice, njihova međusobna saradnja i dijalog - su ključne vrijednosti koje Fond za aktivno građanstvo želi da promoviše ovim programom i svojim sveukupnim djelovanjem.

KRITERIJUMI PROCJENE

Pored osnovnih kriterijuma, prijave će se procjenjivati u sljedećim oblastima:

- **Relevantnost pitanja/problema kojim se bavi** – koliko je jasno problem definisan, i u kojoj mjeri predloženo rješenje odgovara potrebama date zajednice;
- **Predloženi ciljevi** – da li su jasni, realistični i da li su primjereni problemu i zajednici;
- **Aktivnosti i plan rada** – da li postoji jasna korelacija između ciljeva i aktivnosti, da li je predloženi plan aktivnosti realističan i ostvarljiv u datoj zajednici u predviđenom vremenu;
- **Uključivanje zajednice i izgradnja partnerstva** – u kojoj mjeri projekat obuhvata širu zajednicu i doprinosi jačanju partnerskih odnosa u zajednici;
- **Očekivani rezultati i uticaj** – da li projekat ima mjerljive rezultate, da li može da posluži kao model ostalima koji tretiraju istu /sličnu problematiku;
- **Budžet i finansijska isplativost** – da li je budžet realističan i primjeren aktivnostima, i predviđenim rezultatima;
- **Inovacija** – da li projekat ima inovativne elemente, da li predlaže alternativna rješenja u oblasti kojom se bavi;

- **Održivost** – što će se desiti nakon isteka planiranog roka za realizaciju projekta; ideje za način obezbjeđivanja potrebnih sredstava za održivost projekta;
- **Kapacitet i iskustvo** – da li organizacija civilnog društva koja se prijavljuje ima odgovarajuće iskustvo i kapacitet za realizaciju predloženog projekta.

GEOGRAFSKO PODRUČJE

Crna Gora

KO MOŽE DA SE PRIJAVI?

Za podršku se mogu prijaviti organizacije osnovane u lokalnoj zajednici i koje čine predstavnici zajednice, a sljedećeg su statusa/oblika organizovanja:

- nevladine neprofitne organizacije,
- neformalne grupe građana/ki.

Kako bi podstakao razvoj civilnog društva, fAKT podržava i neformalne grupe, koje nijesu registrovane.

Nacionalne organizacije sa sjedištem *izvan* zajednice o kojoj je riječ, mogu da deluju kao partnerske organizacije aplikantata, ali ne mogu da budu primaoci donacije.

Prijave državnih institucija, vladinih tijela i profitnih inicijativa neće biti uzete u razmatranje, jer ne odgovaraju uslovima ovog konkursa.

PROCEDURA PRIJAVLJIVANJA I VREMENSKI ROKOVI

Konkurs se objavljuje 4 puta godišnje, a proces razmatranja prijava u fAKT-u traje najviše mjesec dana od datuma zatvaranja konkursa.

MAKSIMALNI IZNOS DONACIJE

Do 4,000 EUR.

OGRANIČENJA: ŠTO SE NE FINANSIRA OVIM PROGRAMOM

- Institucionalna podrška (koja pokriva samo operativne troškove organizacije);
- Projekti koji su isključivo nastavak već započetih aktivnosti;
- Pojedinci (putovanja, studije, učešće na konferencijama, ili slične aktivnosti);
- Profitne inicijative i projekti usmjereni na stvaranje prihoda;
- Istraživački projekti (anketiranje, ispitivanje javnog mnjenja i sl.);
- Kupovina medicinske opreme i/ili medicinske usluge;
- Humanitarna pomoć i/ili kupovina drugih dobara radi njihove podjele;
- Isključivo informisanje i edukacija, odnosno isključivo treninzi, seminari ili umrežavanje nevladinog sektora (tj. projekti čiju okosnicu čine navedene aktivnosti);
- Škole kompjutera i/ili stranih jezika;
- Štampanje časopisa, knjiga i postavljanje web sajta;
- Rekonstrukcija/uređenje/adaptacija objekata i javnih prostora, *osim građevinskih radova manjih razmera, koji će doprinijeti aktivnom uključivanju zajednice u određene inicijative;*
- Kupovina opreme (kompjuteri, faksovi, foto-aparati, fotokopir mašine i druga kancelarijska oprema i osnovna sredstva za rad), *osim u izuzetnim slučajevima u kojima je oprema neophodna za sprovođenje aktivnosti i garantuje dalju održivost programa;*

- Aktivnosti za koje se smatra da spadaju u nadležnost državnih institucija, kao što su npr. formalno obrazovanje i redovna zdravstvena zaštita;
- Aktivnosti političkih stranaka, organizacija, grupa;
- Aktivnosti koje se odnose na propovijedanje ili zagovaranje određene religije;
- Vladini/državni organi ili institucije (uključujući škole, vrtiće, mjesne zajednice i sl.);
- Organizacije civilnog društva koje nijesu registrovane u Crnoj Gori;
- Organizacije koje promovišu i zagovaraju netolerantnost i/ili nasilje;
- Organizacije čiji se projekti ne uklapaju u ciljeve i programska opredjeljenja Fonda za aktivno građanstvo.

Organizacije civilnog društva koje imaju pristup značajnim fondovima drugih donatora ili su direktno povezane sa međunarodnim agencijama i fondovima se mogu prijaviti za podršku, ali neće imati prioritet prilikom razmatranja prijave.

Takođe, projekti nevladinih organizacija koje je nekim pravnim aktom osnovala državna/javna institucija, neće imati prioritet u finansiranju.

PROCEDURA DONOŠENJA ODLUKA O FINANSIRANJU PROJEKATA

Odluke se donose u sljedećim fazama:

1. Osoblje fAKT-a razmatra sve prijave i provjerava da li aplikant ispunjava osnovne kriterijume programa. Sve prijave koje ispunjavaju osnovne uslove, šalju se regionalom/oj savjetniku/ci fAKT-a.
2. Savjetnik/ca fAKT-a uspostavlja kontakt sa organizacijom i daje preporuku na osnovu prijedloga projekta i razgovora sa organizacijom koja konkuriše. Savjetnik/ca će u većini slučajeva posjetiti organizaciju i sastati se sa predstavnicima/cama organizacije.
3. Sve projektne prijedloge i preporuke savjetnika/ca razmatra fAKT-ov Odbor za dodjelu grantova/Upravni odbor, koji donosi konačnu odluku o projektima koji će biti finansirani.

KAKO SE PRIJAVITI?

Da bi konkurisali za program Građanska akcija, potrebno je da popunite i pošaljete nam prijavni formular, koji možete:

- Naći na našem web sajtu: www.faktcg.org
- Na vaš zahtjev dobiti e-mailom ili poštom od naše kancelarije.

Nakon što ste popunili prijavni formular, pošaljite ga elektronskom poštom na adresu: fond@faktcg.org

Ukoliko niste u mogućnosti da se prijavu pošaljete e-mailom, možete poslati štampani primjerak na sljedeću adresu:

Fond za aktivno građanstvo - fAKT
Serdara Jola Piletića 18/I-1
81000 Podgorica

Ili pak faksom na broj: 020/245-063

Molimo vas da nastojite da prijavne formulare pošaljete elektronskim putem/e-mailom, radi efikasnije obrade vaše aplikacije. Ako ipak šaljete štampani primjerak prijave poštom ili faksom, molimo navedite referencu: PROGRAM GRAĐANSKA AKCIJA, i vodite računa da vaša aplikacija stigne prije datuma zatvaranja konkursa.

Ukoliko vam je potrebna pomoć u popunjavanju formulara, možete se obratiti osoblju fAKT-a.

VAŽNE INFORMACIJE

- Ako konkurišete u partnerstvu sa nekom drugom organizacijom, navedite koja organizacija će biti nosilac projekta.
- Ako ste neformalna grupa, od vas će se očekivati da identifikujete nevladinu organizaciju iz vaše zajednice preko koje bi se donacija administrirala, odnosno da identifikujete NVO koja bi bila saglasna da vam za potrebe projekta ustupi na korišćenje svoj žiro račun, ili pak otvori pod-račun na koji bi se obavila uplata sredstava. Ako fAKT podrži vaš projekat, više informacija o daljoj proceduri ćete dobiti od osoblja naše kancelarije.
- Na konkurs fAKT-a se možete prijaviti više puta, sa različitim projektnim prijedlozima.
- U jednoj grant rundi, organizacija se može prijaviti samo sa jednim projektnim prijedlogom.
- Ako je vaš projektni prijedlog odbijen dva puta zbog neuklapanja u kriterijume programa, treći put će biti automatski povučen iz procedure, osim u slučaju značajnih promjena u smislu kvaliteta predložene inicijative.
- U slučaju da ste već korisnik sredstava fAKT-a, ne možete se ponovo prijaviti prije predaje finalnog narativnog i finansijskog izvještaja o projektu koji vam je fAKT podržao, i potvrde od strane osoblja fAKT-a da je izvještaj u skladu sa postavljenim zahtjevima.
- fAKT rijetko podržava istu organizaciju/grupu više od dva puta.